

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Безпечність машин

РОЗМІРИ ЛЮДСЬКОГО ТІЛА

Частина 3. Антропометричні дані
(EN 547-3:1996, IDT)

ДСТУ EN 547-3–2001

Видання офіційне

БЗ № 12–2001/465

Київ
ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ТА СПОЖИВЧОЇ ПОЛІТИКИ
2003

ПЕРЕДМОВА

- 1 ВНЕСЕНО Національним науково-дослідним інститутом дизайну та технічним комітетом стандартизації «Дизайн та ергономіка» (ТК 121)
- 2 НАДАНО ЧИННОСТІ наказом Держстандарту України від 1 лютого 2002 р. № 69 з 2003-07-01
- 3 Стандарт відповідає EN 547-3:1996 Safety of machinery — Human body measurements — Part 3: Anthropometric data (Безпечність машин. Розміри людського тіла. Частина 3. Антропометричні дані). Цей стандарт видано з дозволу CEN
Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)
Переклад з англійської (en)
- 4 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ
- 5 ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: **А. Рубцов; В. Свірко**, канд. психол. наук;
Є. Семенюк; Е. Федоренко

**Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати цей документ повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу Державного комітету України
з питань технічного регулювання та споживчої політики заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності звертатись до Державного комітету України
з питань технічного регулювання та споживчої політики**

Державний комітет України з питань
технічного регулювання та споживчої політики, 2003

ЗМІСТ

	С.
Національний вступ.....	IV
Вступ.....	IV
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Загальні вимоги	2
4 Антропометричні дані	2
4.1 Розміри тіла людини	2
4.2 Опис параметрів тіла людини	3
Додаток ZA Зв'язок між цим стандартом і директивою ЄС щодо машин	5

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є ідентичний переклад EN 547-3:1996 Safety of machinery — Human body measurements — Part 3: Anthropometric data (Безпечність машин. Розміри людського тіла. Частина 3. Антропометричні дані).

Під час перевидання структура стандарту не змінювалась і до нього не вносились технічні відхилення.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

- у «Вступі» подано «Національну примітку» щодо скорочення EFTA;
- до розділу 2 «Нормативні посилання» подано «Національне пояснення» щодо перекладу українською мовою назв стандартів, яке в тексті виділено рамкою;
- у «Додатку ZA» подано «Національну примітку» щодо введення директиви 98/37/ЕЕС;
- слова «цей європейський стандарт» замінено на «цей стандарт»;
- структурні елементи цього стандарту: «Обкладинку», «Передмову», «Зміст», «Національний вступ» — оформлено згідно з вимогами державної системи стандартизації.

ВСТУП

Цей стандарт є одним з ряду ергономічних стандартів щодо безпеки машин. EN 614-1 визначає принципи проектування, які треба враховувати під час розгляду ергономічних факторів.

Цей стандарт розроблено як згармонізований стандарт, метою якого є досягти відповідності з директивою щодо машин і пов'язаними з нею рекомендаціями EFTA.

Національна примітка

EFTA — Європейська асоціація вільної торгівлі

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

БЕЗПЕЧНІСТЬ МАШИН

РОЗМІРИ ЛЮДСЬКОГО ТІЛА

Частина 3. Антропометричні дані

БЕЗОПАСНОСТЬ МАШИН

РАЗМЕРЫ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ТЕЛА

Часть 3. Антропометрические данные

SAFETY OF MACHINERY

HUMAN BODY MEASUREMENTS

Part 3. Anthropometric data

Чинний від 2003–07–01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт установлює сучасні вимоги до вимірювання параметрів тіла людини (антропометричних даних), необхідних для розрахунку розмірів отворів для доступу до машин згідно з EN 547-1 та EN 547-2.

Антропометричні дані ґрунтуються на статичних вимірюваннях неодягнених людей і не враховують рухи тіла, одяг, оснащення, умови роботи машини чи умови навколишнього середовища.

Дані засновані на інформації про обстеження репрезентативних груп населення Європи, кожна з яких складалася не менш як з трьох мільйонів людей. Враховані як чоловіки, так і жінки. Результати вимірювань наведені з урахуванням 5-го, 95-го та 99-го перцентилів релевантної групи населення Європи, як цього вимагають EN 547-1 та EN 547-2.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті містяться посилання на інші публікації із зазначенням і без зазначення року їх видання. Ці нормативні посилання наведено у відповідних місцях тексту, а перелік публікацій наведено нижче. Публікації із зазначенням року, наступні змінені чи переглянуті публікації застосовують в цьому стандарті лише у разі введення їх у дію шляхом зміни чи перегляду. Для посилань без зазначення року чинні останні видання відповідних публікацій.

EN 547-1 Safety of machinery — Human body measurements — Part 1. Principles for determining the dimensions required for openings for whole body access into machinery

EN 547-2 Safety of machinery — Human body measurements — Part 2. Principles for determining the dimensions required for access openings

prEN 979 Basic list of definitions of human body measurements for technical design

EN 614-1 Safety of machinery — Ergonomic design principles — Part 1. Terminology and general principles

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

EN 547-1 Безпечність машин. Розміри людського тіла. Частина 1. Принципи визначення розмірів отворів для доступу до робочих місць у машинах (Стандарт впроваджено в Україні як ДСТУ EN 547-1)

EN 547-2 Безпечність машин. Розміри людського тіла. Частина 2. Принципи визначення розмірів отворів для доступу (Стандарт впроваджено в Україні як ДСТУ EN 547-2)

prEN 979 Основний перелік визначень розмірів тіла людини для технічного проектування *)

EN 614-1 Безпечність машин. Ергономічні принципи проектування. Частина 1. Термінологія та загальні принципи (Стандарт впроваджено в Україні як ДСТУ EN 614-1)

*) Копію документа можна одержати в Національному фонді нормативних документів. Ідентичний державний стандарт відсутній.

3 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

Антропометричні дані становлять базу, на підставі якої можуть бути розраховані мінімальні розміри отворів для доступу. Коли в машині необхідний отвір для доступу, треба враховувати положення EN 547-1 (для доступу всім тілом) та EN 547-2 (для доступу окремих частин тіла).

В таблиці 1 наведені розміри тіла людини, необхідні для розрахунку розмірів отворів для доступу з урахуванням відомого діапазону розмірів тіла європейського населення.

Умовні позначення, використані в таблицях 1 та 2, загальні з EN 547-1 та EN 547-2. Відповідні значення з таблиці 1 слід підставити у формули, наведені в розділі 4 EN 547-1 та в розділі 4 EN 547-2, за якими розраховують конкретні розміри отворів для доступу.

4 АНТРОПОМЕТРИЧНІ ДАНІ

4.1 Розміри тіла людини (антропометричні дані за результатами обстеження європейського населення)

В таблиці 1 наведені найближчі до фактичних сучасні дані за результатами обстеження європейського населення. Дані отримані з урахуванням 5-го, 95-го та 99-го перцентилів для груп жіночого та чоловічого населення.

Значення кожного антропометричного розміру в таблиці 1 визначене за однією з таких двох методик:

I. Національні обстеження жіночого та чоловічого населення разом: використані відповідні розміри 5-го, 95-го та 99-го перцентилів.

II. Національні обстеження з розподілом жіночого та чоловічого населення за перцентиліями: для 5-го перцентилія жіночого та чоловічого населення (розміри 95-го та 99-го перцентилів розраховані відповідно).

Примітка. Хоча статистично це не зовсім точно, проте є хорошим наближенням для практичних задач.

Для значення 5-го перцентилія нижня з розрахованих величин вибрана як європейський параметр.

Для значень 95-го та 99-го перцентилів вибрана найвища величина.

Таблиця 1 — Антропометричні дані за результатами обстеження європейського населення

Умовне позначення	Пояснення	Значення, мм
h_1	Висота тіла P95	1881
h_1	Висота тіла P99	1944
h_8	Висота щиколотки	96
a_1	Ширина між ліктями P95	545
a_1	Ширина між ліктями P99	576

Продовження таблиці 1

Умовне позначення	Пояснення	Значення, мм
a_3	Ширина кисті руки з великим пальцем P95	120
a_4	Ширина кисті руки у п'ясті P95	97
a_5	Ширина вказівного пальця (проксимальна) P95	23
a_6	Ширина ступні P95	113
b_1	Товщина тіла P95	342
b_2	Досяжність під час захвату (досяжність уперед) P5	615
b_2	Досяжність під час захвату (досяжність уперед) P95	820
b_2	Досяжність під час захвату (досяжність уперед) P99	845
b_3	Товщина долоні P95	30
b_4	Товщина долоні в зоні великого пальця P95	35
c_1	Довжина стегна P95	687
c_1	Довжина стегна P99	725
c_2	Довжина ступні P5	211
c_2	Довжина ступні P95	285
c_2	Довжина ступні P99	295
c_3	Довжина голови від кінчика носа P95	240
d_1	Діаметр плеча P95	121
d_2	Діаметр передпліччя P95	120
d_3	Діаметр кулака P95	120
t_1	Функціональна довжина руки P5	340
t_2	Досяжність передпліччя P5	170
t_3	Досяжність руки вбік P5	495
t_4	Довжина кисті руки P5	152
t_5	Довжина кисті до великого пальця P5	88
t_6	Довжина вказівного пальця P5	59

4.2 Опис параметрів тіла людини

Описи параметрів тіла людини, наведено у EN 547-1 та EN 547-2, частково взято з prEN 979. Інші параметри, отримані додаванням або відніманням значень двох параметрів, взято з prEN 979 чи отримані множенням значень на певний коефіцієнт. Встановлені значення параметрів отримують, коли варіації в межах групи населення, яку досліджують, є мінімальними.

Спеціальні параметри та їх описи наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 — Умовні позначення параметрів тіла людини

Умовне позначення	Пояснення	Визначення див. prEN 979, пункт
h_1	Висота тіла (зріст)	4.1.2
h_8	Висота щиколотки: встановлене значення 96 мм	—
a_1	Ширина між ліктями	4.2.10
a_3	Ширина кисті руки з великим пальцем: ширина кисті руки у п'ясті $\times$ коефіцієнт 1,25	4.3.3
a_4	Ширина кисті руки у п'ясті	4.3.3
a_5	Проксимальна ширина вказівного пальця	4.3.5
a_6	Ширина ступні	4.3.8
b_1	Товщина тіла	4.1.10
b_2	Досяжність під час захвату (досяжність уперед)	4.4.2
b_3	Товщина долоні: встановлене значення 30 мм	—
b_4	Товщина долоні в зоні великого пальця: встановлене значення 35 мм	—
c_1	Довжина стегна (довжина від сідниці до коліна)	4.4.7
c_2	Довжина ступні	4.3.7
c_3	Довжина голови від кінчика носа: довжина голови + встановлене значення 30 мм	4.3.9
d_1	Діаметр плеча: встановлене значення 121 мм	—
d_2	Діаметр передпліччя: ширина кисті руки у п'ясті $\times$ коефіцієнт 1,25	4.3.3
d_3	Діаметр кулака: ширина кисті руки у п'ясті $\times$ коефіцієнт 1,25	4.3.3
t_1	Функціональна довжина руки: досяжність під час захвату мінус установлене значення 275 мм	4.4.2
t_2	Досяжність передпліччя: відстань до ліктя під час захвату мінус установлене значення 121 мм	4.4.3
t_3	Досяжність руки убік: досяжність під час захвату мінус установлене значення 120 мм	4.4.2
t_4	Довжина кисті руки	4.3.1
t_5	Довжина кисті до великого пальця: довжина кисті руки $\times$ коефіцієнт 0,58 мм	4.3.1
t_6	Довжина вказівного пальця	4.3.4

ДОДАТОК ZA
(інформаційний)

ЗВ'ЯЗОК МІЖ ЦИМ СТАНДАРТОМ І ДИРЕКТИВОЮ ЄС ЩОДО МАШИН

Вимоги цього стандарту відповідають основним вимогам та іншим положенням директив ЄС. Цей стандарт було розроблено за дорученням, наданим CEN Європейською комісією і Європейською асоціацією вільної торгівлі, і відповідає основним вимогам таких директив ЄС:

- директиві щодо машин 89/392/ЕЕС;
- змінам до неї 91/368/ЕЕС, 93/44/ЕЕС і 93/68/ЕЕС.

Національна примітка

На заміну директиви 89/392/ЕЕС, зміненої директивами 91/368/ЕЕС, 93/44/ЕЕС, і 93/68/ЕЕС, введена директива 98/37/ЕЕС.

УВАГА! Для продукції, що входить до сфери застосування цього стандарту, можна застосовувати інші вимоги та інші директиви ЄС.

Вимоги цього стандарту доповнюють вимоги директиви щодо машин.

Відповідність з цим стандартом дає можливість виконання найважливіших вимог директиви щодо машин та інструкцій ЕФТА.

13.110; 13.180

Ключові слова: тіло людини, робоче місце, розміри, ергономіка.

Редактор **О. Чихман**
Технічний редактор **О. Касіч**
Коректор **Т. Нагорна**
Комп'ютерна верстка **С. Павленко**

Підписано до друку 05.05.2003. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 0,93. Зам. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ УкрНДІССІ
03150, Київ-150, вул. Горького, 174